

Kalmar läns Arkivförbunds nyhetsbrev

Länsarkivarien har ordet

Hösten är här med sina färger i rött, gult och grönt. Vi har ställt tillbaka klockan till normaltid och dagarna blir kortare och mörkare. Snart är vintern här.

KLAF hälsar med glädje välkommen en ny medlem. Vem det är kan du läsa i artikeln på sid 1.

Behovet av en länsarkivdepå i Kalmar län är åter igen aktuellt. Vi har på senare tid sett de enskilda arkivens sårbarhet i Kalmar län och tänker att en länsarkivdepå kan vara ett alternativ och ett stöd. Det går att läsa mer om KLAF:s resonemang kring detta på sid 2.

I KLAF:s uppdrag ingår att informera våra medlemmar om de svenska minoriteterna, minoritetsspråk och

arkiv, läs mer på sid 2.

För arkivförbundet har hösten varit intensiv då det arbetats med planering av vårt nya utvecklingsprojekt för de enskilda arkiven. Projektet kan du läsa om på sid 3.

Under hösten har jag medverkat i Länsstyrelsens fortbildning om "Kan vi prata om rasism?" Du kan läsa om detta på sid 3.

Arkivens dag genomförs även detta år, trots att förutsättningarna har ändrats på grund av pågående pandemi. Du kan läsa om Arkivens dag på sid 3.

Nu tar pandemin fart igen i samhället, så fortsatt att hålla i, hålla ut och hålla avstånd.

Stanna hemma om du känner dig sjuk och tvätta händerna!

Med vänliga hälsningar

Karin Lokrantz Nilsson,
Kalmar läns Arkivförbund

Ny medlem i KLAF 2020!

Kalmar läns Arkivförbunds styrelse och länsarkivarie hälsar Torslunda Hembygdsförening välkommen till arkivförbundets gemenskap!

Torslunda hembygdsförening bildades 1938 för

att rädda kvar Kvarnkungen i socknen. Vård och underhåll av föreningens kvarnar och byggnader är viktiga delar av deras verksamhet.

Föreningen har 600 medlemmar.

Kalmar läns Arkivförbund

Årgång 2020, utgåva 2

2020-11-02

Särskilt intressanta artiklar:

- *Presentation av ny medlem i KLAF*
- *Länsarkivdepå i Kalmar län - behövs det?*
- *Minoriteter, minoritetsspråk och arkiv*
- *Utvecklingsprojekt enskilda arkiv Kalmar län*
- *Kan vi prata om rasism?*
- *Uppmaning - bevara mer information om pandemin*

I det här numret:

Ny medlem i KLAF 1
2020

Länsarkivdepå Kalmar län - behövs det? 2

Arkivens dag 2020 - "Svart på vitt" 2

Nationella minoriteter, minoritetsspråk och arkiv 2

Utvecklingsprojekt för enskilda arkiv i Kalmar län 3

Kan vi prata om rasism? 3

Uppmaning - bevara mer information om pågående pandemi 3

Länsarkivdepå i Kalmar län- behövs det?

Arkivförbundets styrelse har sen några år tillbaka uppmärksammat de enskilda arkivens sårbarhet och har fler argument som visar att behovet finns för en regional arkivdepå i Kalmar län.

Argument för en länsarkivdepå

I Kalmar län finns det både lokala organisationer och länsorganisationer. Många av länsorganisationerna har ingen arkivdepå där de kan lämna sitt material då en del lokala arkivinstitutioner inte tar emot arkivmaterial från länsorganisationerna.

En del enskilda arkiv i länet kämpar i motvind. För att rädda deras material för eftervärlden kan en länsarkivdepå vara ett alternativ. Viktigt är dock att den regionala arkivdepån inte blir ett argument för kommunerna att inte ta sitt ansvar och börjar avveckla befintliga arkiv.

En del arkivinstitutioner tar inte emot material från t ex företag. Här kan en länsarkivdepå täcka upp det behovet.

Depån skulle också kunna täcka upp och hjälpa de enskilda arkivinstitutioner som har utrymmesbrist och som önskar att magasinera visst arkivmaterial.

Samordning av lokaler, personal, material samt utrustning skapar

bättre förutsättningar för att långsiktigt säkerställa att arkivmaterial bevaras och att forskare, utbildningsväsendet och allmänhet med flera, får tillgång till arkivmaterialet.

Tydlig avgränsning är viktig

Tanken är inte att denna länsarkivdepå ska ta över de enskilda arkivinstitutionernas arkivmaterial, utan det ska vara ett komplement.

En regional länsarkivdepå kan vara ett alternativ för de arkiv som inte har en ägare, te x herrelösa arkiv, företagsarkiv som ingen enskild arkivinstitution vill eller har möjlighet att ta emot och för de föreningar som inte har möjlighet att lämna in sitt material till en arkivinstitution för att de geografiskt "ligger fel".

Det är mycket som ska falla på plats innan det kan bli aktuellt med en länsarkivdepå i Kalmar län och vi är fortfarande i ett mycket tidigt skede i processen.

Först måste en kartläggning över behovet av en länsarkivdepå i Kalmar län göras, därefter ska själva projektet startas upp.

Arkivens dag 2020- tema "Svart på vitt"

I år firas Arkivens dag den 14 november och det har redan kommit in program från arrangörer som anordnar Arkivens dag.

Programmen finns på både arkivförbundets egna hemsida, på Facebook och på den nationella hemsidan för Arkivens dag.

I **Västervik** anordnar Västerviks kommunarkiv tillsammans med Norra Kalmar läns föreningsarkiv en digital presentation på sin hemsida. Västerviks visarkiv kommer visa ett bildspel på Västerviks bibliotek på årets tema. I **Oskarshamn** har Biologiska museet öppet hus och **Torsås** bibliotek uppmärksammar den lokale kåsören Cello med ett föredrag. Här krävs föränmälan. **Nybro** kommunarkiv uppmärksammar amatörfotografen Lisa Mattson. En vecka innan Arkivens dag kommer man lägga ut en film om Lisa Mattson. (Foto nedan, Lisa Mattson). **Designarkivet** kommer ha en digital utställning. **Ölands museum Himelsberga** visar äldre styrelseprotokoll från Ölands Hembygdsförbund.

För mer information, gå in på KLAF:s hemsida www.arkivkalmarlan.nu eller www.arkivensdag.nu.

Notera att en del arrangemang är digitala medan andra sker på plats.

Nationella minoriteter, minoritetsspråk och arkiv

KLAF har ett uppdrag från Region Kalmar län att informera våra medlemmar om minoritetsspråk och arkiv.

Det finns fem minoritetsgrupper i Sverige; judar, romer, urfolket samer, Sverigefinnar och Tornedalingar. De historiska minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli. Den svenska minoritetspolitikens uppgift är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Källa: <https://minoritet.se/minoritetspolitik>.

Kalmar läns Arkivförbund vill informera och uppmärksamma sina medlemmar att speciellt stödja de föreningar som tillhör någon av minoritetsgrupperna, vars handlingar redan finns på arkivinstitutionen. Det är också viktigt att de föreningar som ännu inte finns representerade på en arkivinstitution i Kalmar län får information om att de har möjlighet att lämna in och bevara sina handlingar där.

Bild: De svenska minoriteternas flaggor

Utvecklingsprojekt för enskilda arkiv Kalmar län

Nu i höst startar KLAF upp sitt nya projekt för enskilda arkiv i Kalmar län. Vi har fått projektbidrag från Region Kalmar län för att kunna genomföra projektet. Det är ett treårigt projekt. Vi är också på gång med att anställa en projektledare.

Bakgrund

Arkivförbundets analys av det arbete som genomfördes med tidigare handlingsplan för enskilda arkiv 2016-2019, är att följande krävs för att arkiven ska fortsätta att utvecklas på ett positivt sätt:

- Styrelserna behöver bli bättre på att planera sina verksamheter på kort och lång sikt med visioner, mål och

tidsatta aktivitetsplaner.

- De anställda behöver få bättre kunskaper om projektarbete och verktyg för förändrings- och utvecklingsarbete samt marknadsföring.

Syfte

Syftet med projektet är att engagera och entusiasmera personal att utveckla sitt arkiv, att öka förståelsen för arkiv och dess verksamhet hos politiker och arkivens styrelser samt att synliggöra de enskilda arkiven för allmänheten.

Utbildningar 2020

Under 2020 kommer fokus att läggas på utbildningar för arkivpersonal och styrelser kring marknadsföring och

ett filmprojekt.

Kan vi prata om rasism? - En föreläsning från "Forum för levande historia"

Den 20 oktober anordnade Länsstyrelsen en fortbildningsdag om rasism, fördomar, mångfald och mänskliga rättigheter. Föreläsningen sändes via Zoom och föreläsare var Marco Heller från "Forum för levande historia" i Stockholm.

Genomgång av det s.k. **fundamentala attributionsfelet** där man förklarar en individs egenskaper i stället för "yttre" faktorer. Här har man fokus på olikheter och har ett intresse

för nyanser och fakta som förklarar beteenden.

Skillnaden på empati och medmänsklighet förklarades; där empatin är selektiv medan medmänsklighet är mer universell och går att träna upp.

Rasismens huvudfunktion är "att ange permanenta skillnader mellan grupper av människor med olika härkomst och använda de tillskrivna skillnaderna för att rättfärdiga att de behandlas olika" (Fredrickson).

Skillnaderna kan vara kulturella eller biologiska.

Det som beskrivits här är ett urval av vad som redogjordes för och diskuteras under dagen.

Det var en mycket intressant och givande föreläsning.

Vill ni veta mer, ta kontakt med "Forum för levande historia" <https://www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning/rasism-tolerans-och-intolerans/utbildning-yrkesgrupper>

Uppmaning - bevara mer information om pågående Coronapandemi!

Både Riksarkivet och de regionala arkivföreningarna uppmanar nu samhället att bevara mer information som innehåller uppgifter om Covid-19 eller information som på olika sätt belyser hur Coronapandemin påverkar de olika verksamheterna. Detta för att det i framtiden ska gå att få en så komplett bild som möjligt som visar hur samhället gjorde för att möta och hantera pandemins inverkan på samhället i stort.

Även Kalmar läns Arkivförbund uppmanar sina medlemmar att bevara mer information än tidigare från sin verksamhet som berör Coronapandemin. Dels är det viktigt för samhället i stort men också för föreningarna själva, då det visar hur man hanterat situationen. Dessutom blir uppgifterna en del av föreningens historia.

Box 705
572 OSKARSHAMN
Telefon: 0491-880 32
klaf@oskarshamn.se

**Vi finns på
Facebook**

- med tanke på arkiven!

Kalmar läns Arkivförbund (KLAF) är en samarbetsorganisation för arkiv och arkivhantering i Kalmar län.

KLAF tillhandahåller arkivkompetens och är en resurs för arkivinstitutioner och föreningar i länet.

KLAF är en konsulterande och rådgivande instans för lokala och regionala förenings- och folkrörelsearkiv, kommunarkiv samt även andra föreningar i frågor som rör ordnande, förtecknande, bevarande och vård av arkiv.

KLAF:s länsarkivarie är regional samordnare för Arkivens dag i Kalmar län.

KLAF tar inte emot arkivmaterial utan hänvisar till närmaste arkivinstitution i länet.

Har du frågor om arkiv och hantering av arkiv?

Har du funderingar kring arkivfrågor i stort eller frågor om ordnings- och förteckningsarbete?

Tveka inte, kontakta Kalmar läns Arkivförbunds länsarkivarie Karin Lokrantz Nilsson så hjälper hon dig!

Vet du inte till vilken arkivinstans du ska vända dig till för att lämna in ditt eller din förenings arkiv?

Kontakta länsarkivarien så guidar hon dig till rätt instans!

Telefon: 0491- 880 32
E-post: klaf@oskarshamn.se

Bild 1: Länsarkivarien i Oskarshamns stadsarkiv med handlingar från landskommunerna, 2016. Bild 2: Klichéer från Folkrörelsearkivet för mellersta Kalmar län.